

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 25 maja 2023 r.

IN.III.431.1.2023.GT

Piotr Grabuś
Prezes Zarządu
Spółki Wodnej Gminy Kluczbork
Rynek 1 skr. poczt. 17
46-200 Kluczbork

Wystąpienie pokontrolne

I. Podstawowe informacje formalno-prawne dotyczące kontroli.

1) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Spółka Wodna Gminy Kluczbork (zwana dalej SW Gminy Kluczbork), Rynek 1, 46-200 Kluczbork.

2) Podstawa prawna podjęcia kontroli:

- art. 6 ust. 4 pkt. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224);
- art. 175 ust. 1 pkt 2 i ust 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.);
- § 6 umowy dotacji numer 7831/22/2022 z dnia 27 października 2022 r. zawartej pomiędzy Wojewodą Opolskim, a Spółką Wodną Gminy Kluczbork, na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód i urządzeń wodnych w 2022 r.

3) Zakres kontroli:

a) przedmiot kontroli: wykorzystanie dotacji podmiotowej przekazanej przez Wojewodę Opolskiego na dofinansowanie działalności bieżącej w ramach zadań związanych z utrzymaniem wód i urządzeń wodnych w 2022 r., w oparciu o zapisy umowy dotacji nr 7831/22/2022 z dnia 27 października 2022 r., w tym:

- prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji podmiotowej oraz wydatków dokonywanych z tych środków,

- weryfikacja dokumentacji uzasadniającej wybór zadania do realizacji z przyznanej dotacji oraz dokumentacji dotyczącej sposobu wyboru wykonawcy zadania objętego dotacją,
- osiągnięcie efektów rzeczowych, poprzez przeprowadzenie wizji w terenie,
- kontrola innych dokumentów związanych z realizacją umowy dotacji.

b) okres objęty kontrolą: 2022 r.

4) Rodzaj kontroli: problemowa.

5) Tryb kontroli: zwykły.

6) Termin kontroli: 28, 31 marca 2023 r. – dwa dni.

7) Skład zespołu kontrolnego:

Grażyna Turczyńska – Starszy Inspektor Wojewódzki, Oddział Środowiska i Rolnictwa, Wydział Infrastruktury i Nieruchomości Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego – kierownik zespołu kontrolnego;

Mateusz Fila – Inspektor Wojewódzki, Oddział Środowiska i Rolnictwa, Wydział Infrastruktury i Nieruchomości Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

8) Kierownik jednostki kontrolowanej: Piotr Grabuś – Prezes Zarządu Spółki Wodnej Gminy Kluczbork, data objęcia stanowiska służbowego – 15 marca 2012 r. (Protokół nr 1/2012 z posiedzenia Zarządu Spółki Wodnej Gminy Kluczbork z dnia 15.03.2012 r. dotyczący wyboru Zarządu).

9) Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce

kontrolowanej: Spółka Wodna Gminy Kluczbork, Rynek 1, 46-200 Kluczbork, pod pozycją nr 1.

II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta:

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność Spółki Wodnej Gminy Kluczbork, w kontrolowanym zakresie, ocenia się **pozytywnie z uchybieniem**.

Powyższą ocenę oparto na niżej opisanych ustaleniach.

Spółka Wodna Gminy Kluczbork funkcjonuje w oparciu o statut zatwierdzony przez Starostę Kluczborskiego decyzją z 16 kwietnia 2012 r., znak ROŚ.6343.4.1.2012.MG.

Zgodnie z zapisami statutu, spółka wodna działa na terenie gminy Kluczbork, na obszarze i urządzeniach wodno-melioracyjnych objętych ewidencją spółki. Celem spółki (przedmiotem jej działania) jest w szczególności:

- 1) poprawa stosunków wodnych oraz racjonalna gospodarka wodna na terenach zmeliorowanych,
- 2) wykonanie, utrzymanie i eksploatacja urządzeń melioracji wodnych,
- 3) ochrona wód przed zanieczyszczeniem,
- 4) wykorzystanie wody do celów przeciwpożarowych,
- 5) ochrona przed powodzią,
- 6) współdziałanie z organizacjami, których cele są zbieżne ze statutowymi celami spółki,
- 7) udzielanie członkom spółki pomocy w sprawach związanych z melioracjami i gospodarką wodną.

Wykaz urządzeń wodno-melioracyjnych objętych działalnością spółki ustalony został podczas przeglądu (ogłędzin) dokonanego na terenie gminy Kluczbork w dniach od 29 stycznia 2013 r. do 26 lutego 2013 r. Wykaz ten jest uzupełniany i aktualizowany uchwałami Walnego Zgromadzenia Delegatów SW Gminy Kluczbork. Aktualna ewidencja urządzeń melioracyjnych Spółki Wodnej Gminy Kluczbork stanowi załącznik do Uchwały Nr 5/2021 Walnego Zgromadzenia Delegatów Spółki Wodnej Gminy Kluczbork z siedzibą w Kluczborku z dnia 28 maja 2021 r.

Przedmiotowa kontrola wykazała zbieżność pomiędzy długością i rodzajem urządzeń wodnych, na których zostały wykonane prace konserwacyjne, rozliczone umową dotacji nr 7831/22/2022 z dnia 27 października 2022 r., a rodzajem urządzeń melioracyjnych (i ich długością) ujętych w aktualnej ewidencji.

W wyniku kontroli dokumentacji uzasadniającej wybór zadania do realizacji z przyznanej dotacji ustalono, iż zakres prac planowanych do wykonania przez SW Gminy Kluczbork w 2022 r. został określony 21 kwietnia 2022 r. na Sprawozdawczo – Wyborczym Walnym Zgromadzeniu Delegatów Spółki Wodnej Gminy Kluczbork. Uchwałą Nr 9/2022 tegoż Walnego Zgromadzenia ustalono zakres rzeczowo-finansowy planowanych do realizacji zadań, finansowanych ze składek członkowskich oraz dotacji w 2022 r. Wśród zaplanowanych do realizacji zadań przyjęto m.in. konserwację rowu R-J w miejscowości Czaple Stare i Czaple Wolne na łącznej długości 2 380 m. (ręczne wykoszenie porostów, mechaniczne odmulenie rowu, rozplantowanie urobku, oczyszczenie przepustów i przepusto-zastawki) oraz konserwację rowu R-A6 w miejscowości Żabiniec na długości 1 030 m. (ręczne wykoszenie porostów, mechaniczne odmulenie rowu, rozplantowanie urobku, oczyszczenie przepustu oraz oczyszczenie wylotów drenarskich). Są to rowy, na których konserwację SW Gminy Kluczbork otrzymała w 2022 r. dotację od Wojewody Opolskiego.

Zakres prac planowanych do wykonania przez SW Gminy Kluczbork w 2022 r. na rowie R-J w miejscowości Czaple Stare i Czaple Wolne oraz na rowie R-A6 w miejscowości Żabiniec nieznacznie odbiega od przedmiarów robót, prac zakontraktowanych i wykonanych na przedmiotowych rowach. Umowa dotacji w ramach konserwacji rowu R-J w Czaplach Starych i Wolnych obejmuje dodatkowo czyszczenie rurociągów drenarskich, natomiast w ramach konserwacji rowu R-A6 w Żabíncu - określa liczbę przepustów do oczyszczenia w ilości dziewięciu sztuk. Prezes Zarządu SW Gminy Kluczbork wyjaśnił, iż zakres planowanych do wykonania prac posiada dość ogólne określenia rodzaju robót, natomiast przedmiar robót (wykonywany m.in. na potrzeby zawarcia umowy dotacji) poprzedzony jest oględzinami w terenie i określeniem koniecznych do przeprowadzenia prac (wyjaśnienie p. Piotra Grabusia, Prezesa Zarządu SW Gminy Kluczbork załączono do akt kontroli).

Wybór wykonawcy robót, polegających na konserwacji rowu R-J w miejscowości Czaple Stare i Czaple Wolne (na łącznej długości 2 380 m.) oraz konserwacji rowu R-A6 w miejscowości Żabiniec (na długości 1 030 m.), poprzedzony został dwoma, odrębnymi dla poszczególnych rowów, zapytaniami ofertowymi z 29 czerwca 2022 r., skierowanymi do czterech podmiotów:

- Zakładu Usług Melioracyjnych „MEL-KAN” Jerzy Nowojski, ul. Gałczyńskiego 13/8, 46-203 Kluczbork;
- Zakładu Budownictwa Inżynieryjnego „WODKLUCZ” Joachim Kostorz, Ligota Dolna, ul. Wołczyńska 73, 46-200 Kluczbork;
- Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowego „TOM-MET” Jara Tomasz, ul. Strażacka 17, 42-772 Koszvice;
- firmy Usługi Koparkowe Piotr Marona, Bażany, ul. Leśna 13, 46-243 Bogacica.

W odpowiedzi na zapytanie dotyczące konserwacji rowu R-J na terenie miejscowości Czaple Stare i Czaple Wolne (na długości 2 380 mb. i szerokości dna rowu 0,6 m.), trzy pierwsze z ww. firm zgłosiły swoje oferty. Zarząd SW Gminy Kluczbork 14 lipca 2022 r. wybrał ofertę opiewającą na najniższą cenę, tj. ofertę Zakładu Usług Melioracyjnych „MEL-KAN” Jerzy Nowojski. Z wykonawcą robót SW Gminy Kluczbork podpisała 3 października 2022 r. umowę nr SWGK.31.1.2022.

W odpowiedzi na zapytanie dotyczące konserwacji rowu R-A6 na terenie miejscowości Żabiniec (na długości 1 030 mb. i szerokości dna rowu 0,4 m.), dwie z ww. firm zgłosiły swoje oferty. Zarząd SW Gminy Kluczbork 14 lipca 2022 r. wybrał ofertę z najniższą ceną, tj. ofertę firmy Usługi Koparkowe Piotr Marona.

Z wykonawcą robót SW Gminy Kluczbork podpisała 3 października 2022 r. umowę nr SWGK.31.2.2022.

Wybór wykonawcy zadania został przeprowadzony z zachowaniem zasad równego traktowania i uczciwej konkurencji.

Zarząd SW Gminy Kluczbork 14 lipca 2022 r., zgodnie z art. 118 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.) zgłosił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu (zwanym dalej: RDOŚ) zamiar konserwacji rowu R-J w miejscowości Czaple Stare, znajdującego się częściowo na terenie obszaru Natura 2000 Łąki w okolicach Kluczborka nad Stobrawą. Odmulanie rowów nie zalicza się do utrzymania wód, lecz do utrzymania urządzeń wodnych. Zatem zgodnie z art. 118 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy o ochronie przyrody, tego typu prace podlegają obowiązkowi zgłoszenia do RDOŚ, jeżeli tylko mogą zmienić warunki wodne lub wodno-glebowe. Zmiana warunków wodnych lub wodno-glebowych powinna być rozumiana jako każda zmiana w stosunku do stanu obecnego, nawet gdy w intencji ma być poprawą tych warunków, albo gdy ma być odtworzeniem właściwych stosunków wodnych, odtworzeniem założeń projektowych rowów itp. Odmulanie rowów jest często podejmowane z intencją poprawy warunków wodnych, uniknięcia stagnowania wód na gruncie, usprawnienia odpływu wody, poprawy warunków wodno-gruntowych produkcji rolnej, co już na wstępie przesądza, że ma ono na celu właśnie zmianę warunków wodnych lub wodno-glebowych. Zatem Prezes Zarządu SW Gminy Kluczbork prawidłowo dokonał zgłoszenia do RDOŚ planowanej konserwacji rowu R-J. W wyniku milczącej zgody RDOŚ, po 30 dniach od dnia doręczenia zgłoszenia, Spółka Wodna Gminy Kluczbork mogła przystąpić do prowadzenia prac.

Dnia 27 października 2022 r. Wojewoda Opolski zawarł ze Spółką Wodną Gminy Kluczbork umowę dotacji nr 7831/22/2022 na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód i urządzeń wodnych w 2022 r. Na podstawie ww. umowy, Wojewoda Opolski przyznał Spółce Wodnej Gminy Kluczbork, dotację podmiotową w wysokości 26 453,80 zł (słownie: dwadzieścia sześć tysięcy czterysta pięćdziesiąt trzy złote 80/100), z budżetu Wojewody Opolskiego i rezerwy celowej budżetu państwa (część 83, poz. 50). Spółka wodna, przesłała Wojewodzie Opolskiemu dokumenty niezbędne do zawarcia umowy, przekazania i rozliczenia dotacji, tj.:

- Załącznik nr 1 do umowy dotacji – Wniosek o przyznanie dotacji podmiotowej w 2022 r.,

- Załącznik nr 2 do umowy dotacji – Wykaz zadań do realizacji ze środków dotacji podmiotowej w 2022 r.,
- Załącznik nr 3 - Wykaz wykonanych zadań,
- kopie dwóch faktur wraz z opisem zgodnym z postanowieniami § 3, ust. 2 umowy dotacji numer 7831/22/2022 z 27 października 2022 r.,
- kopie: dwóch protokołów z odbioru końcowego robót i dwóch kosztorysów powykonawczych,
- kopie dwóch umów z wykonawcami robót,
- Załącznik nr 4 - Rozliczenie końcowe dotacji wraz z dowodami zapłaty za zrealizowane zadanie.

Zgodnie z przedstawioną dokumentacją rozliczeniową Spółka Wodna Gminy Kluczbork wykorzystała przyznaną dotację w wysokości 26 453,80 zł na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód i urządzeń wodnych. Kontrolującym przedstawiono dokumenty rozliczeniowe na łączną kwotę 39 737,33 zł (z czego dotacja podmiotowa rozliczona została na kwotę 26 453,80 zł).

Potwierdzono poniesienie wydatków w dacie 8 grudnia 2022 r.

W wyniku kontroli stwierdzono, że księgowość w Spółce Wodnej Gminy Kluczbork prowadzona jest techniką tradycyjną w formie tabelarycznej. W celu przejrzystego rozliczenia dotacji, wyodrębniona została ewidencja księgowa wydatków dokonywanych ze środków dotacji na koncie 740/1 „Dotacja OUW”. Nie została natomiast wyodrębniona ewidencja księgowa środków otrzymanych z dotacji Wojewody Opolskiego. Środki te zostały zaksięgowane na koncie 740 „Dotacje i środki na inwestycje”, które zgodnie z Planem kont SW Gminy Kluczbork: „służy do ewidencji dotacji otrzymanych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz innych środków na finansowanie działalności podstawowej samorządowych zakładów budżetowych oraz środków pieniężnych przeznaczonych na inwestycje, gromadzonych na wydzielonym rachunku bankowym państwowych i samorządowych jednostek budżetowych prowadzących działalność oświatową”. Na koncie 740 w 2022 r. zostały zaksięgowane dotacje, które SW Gminy Kluczbork otrzymała z budżetu jednostki samorządu terytorialnego (Gminy Kluczbork) i budżetu państwa (Wojewody Opolskiego).

Ewidencja księgowa środków otrzymanych z dotacji powinna być odrębnie prowadzona dla dotacji podmiotowej przekazywanej przez Wojewodę Opolskiego, zgodnie z § 5 ust. 1 umowy dotacji numer 7831/22/2022 z dnia 27 października 2022 r.

Zgodnie z dokumentacją przekazaną Wojewodzie Opolskiemu, w okresie od 3 października 2022 r. do 15 listopada 2022 r., wykonano prace na rowie R-J w miejscowości Czaple Stare i Czaple Wolne (na łącznej długości 2 380 m., obejmujące ręczne wykoszenie porostów, mechaniczne odmulenie rowu, rozplantowanie urobku, oczyszczenie: 8 przepustów, 1 przepusto-zastawki i 6 szt. rurociągów drenarskich) oraz prace na rowie R-A6 w miejscowości Żabiniec (na długości 1 030 m., obejmujące ręczne wykoszenie porostów, mechaniczne odmulenie rowu, rozplantowanie urobku, oczyszczenie: 9 przepustów i 2 szt. rurociągów drenarskich).

Podczas kontroli potwierdzono, że spółka dysponuje kompletną dokumentacją, zgodną z aktami przekazanymi do Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego. Dokumenty związane z realizacją zadań objętych umową dotacji numer 7831/22/2022 z dnia 27 października 2022 r., są uporządkowane i przechowywane w siedzibie Spółki Wodnej Gminy Kluczbork, Rynek 1, 46-200 Kluczbork.

Oględzinom w toku kontroli poddano stan rowu R-J w miejscowości Czaple Stare i Czaple Wolne oraz stan rowu R-A6 w miejscowości Żabiniec. Oględziny potwierdziły, iż w ramach umowy dotacji, wykonano roboty konserwacyjne na przedmiotowych rowach.

Dokumentację fotograficzną skontrolowanych obiektów melioracji wodnych załączono do akt kontroli.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości: zespół kontrolny nie stwierdził nieprawidłowości.

Stwierdzono uchybienie polegające na braku wyodrębnienia ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji podmiotowej przekazanej przez Wojewodę Opolskiego. Zgodnie z § 5 ust. 1 umowy dotacji numer 7831/22/2022 z dnia 27 października 2022 r. Spółki Wodna Gminy Kluczbork zobowiązała się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji podmiotowej oraz wydatków dokonywanych z tych środków.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń: nie zgłoszono zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej:

W celu usprawnienia funkcjonowania Spółki Wodnej Gminy Kluczbork - przepisowej realizacji zapisów umów zawieranych z Wojewodą Opolskim na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód i urządzeń wodnych, zaleca się prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji Wojewody Opolskiego.

VI. Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224), od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. Wojewody Opolskiego

Małgorzata Kałuża-Swoboda

Dyrektor

Wydział Infrastruktury i Nieruchomości